

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Rikosseuraamuslaitoksen organisaation ja rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistamisesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Rikosseuraamuslaitoksen organisaation ja rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistamisesta.

Syyskuussa 2022 Rikosseuraamuslaitoksessa toteutettiin kaksivaiheisen organisaatiouudistuksen ensimmäinen vaihe. Nyt valmistelussa oleva uudistuksen toinen ja viimeinen vaihe koskee tehtävien järjestämistä rikosseuraamuskeskuksissa. Lisäksi rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmää kehitettäisiin vastaamaan Rikosseuraamuslaitoksen tarpeisiin. Niin ikään säädettäisiin Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuudesta hankkia Rikosseuraamuslaitoksen toimia tukevia ja avustavia toimintoja yksityisiltä palvelutuottajilta. Rikosseuraamuslaitos tekee jo nykyisin tällaisia hankintoja.

Tausta

Organisaatio- ja koulutusuudistusta koskevan säädösvalmistelun pohjana on Rikosseuraamuslaitoksessa tehty laaja selvitys- ja valmistelutyö sekä uudistusta koskeva esitys. Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelun tueksi on asetettu seurantaryhmä ajalle 7.10.2025-31.3.2026.

Tavoitteet

Uudistuksen keskeiset tavoitteet ovat Rikosseuraamuslaitoksen esihenkilötyön vahvistaminen, virkarakenteen, tehtäväkuvien ja virkanimikkeiden selkiinnyttäminen, toimintatapojen yhdenmukaistaminen sekä seuraamuksen suorittajan tarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen aikaisempaa paremmin.

Rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmää kehitettäisiin vastaamaan nykyajan koulutusjärjestelyjä sekä erityisesti turvaamaan Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuuden saada riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa.

Rikosseuraamuslaitoksella tulisi edelleen olla mahdollisuus hankkia julkisia hallintotehtäviä

sisältäviä, toimintaansa tukevia ja avustavia toimia yksityisiltä palvelutuottajilta. Kyse on esimerkiksi päihdehuollon järjestöjen toteuttamista palveluista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/23361/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om@gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/23361/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM033:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 18.2.2026**.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa hallitusneuvos Anne Hartoneva, p. 029 51 50344, anne.hartoneva@gov.fi.

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM033:00/2025> - Hankesivu:
Rikosseuraamuslaitoksen organisaatorakenteen ja rikosseuraamusalan
koulutusjärjestelmän uudistaminen

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM033:00/2025> - Reform av
Brottspåföljdsmyndighetens organisationsstruktur och utbildningssystemet inom
brottspåföljdsområdet

Liitteet:

[Rise 3.0 HE-luonnos lausunnolle 07012026.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi
eduskunnalle Rikosseuraamuslaitoksen organisaation ja rikosseuraamusalan
koulutusjärjestelmän uudistamiseksi

[Rise 3.0, Huvudsakliga innehåll 05012026.pdf](#) - Huvudsakliga innehåll

[Rise 3.0, Lagförslag 31122025.pdf](#) - Rise 3.0, Lagförslag

Jakelu:

Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO r.y.
Laurea-ammattikorkeakoulu
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Rikoksettoman elämän tukisäätiö RETS sr
Rikosseuraamusalan Henkilöstöyhdistys RiKHe r.y.
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus
Rikosseuraamuslaitos
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia r.y.
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Valtiovarainministeriö
Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Hartoneva Anne
Oikeusministeriö